

ਫੁਲ ਬੈਚ

ਜੀ.ਡੀ. ਖੇਸਲਾ, ਸੀ.ਜੇ., ਕੇ.ਐਲ. ਗੋਸਾਈਂ ਅਤੇ ਡੀ.ਕੇ. ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.ਜੇ.

ਹਜ਼ਾਰਾ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, - ਉੱਤਰਦਾਤਾ।

ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 1203 ਦੀ 1958

ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਐਕਟ (1954 ਦਾ X L IV) — ਸੈਕਸ਼ਨ 2 ਅਤੇ 30— ਜਨਤਕ ਬਕਾਇਆ— ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ— ਭੂਮੀ ਸੁਧਾਰ ਕਰਜ਼ੇ ਐਕਟ (1883 ਦਾ X IX) ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰਜ਼ਾ ਐਕਟ (1884 ਦਾ X II) ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ - ਕੀ 'ਜਨਤਕ ਬਕਾਇਆ' ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ- ਅਜਿਹੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ- ਕੀ ਪਾਬੰਦੀਸ਼ੁਦਾ ਹੈ- ਧਾਰਾ 30- ਕੀ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ- ਮੌਜੂਦਾ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ- ਜੇ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭੂਮੀ ਸੁਧਾਰ ਲੋਨ ਐਕਟ, 1883 ਅਤੇ ਐਗਰੀਕਲਚਰਿਸਟ ਲੋਨ ਐਕਟ, 1884 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਐਕਟ, 1954 ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਡੀ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ 'ਜਨਤਕ ਬਕਾਇਆ' ਹਨ। ਉਕਤ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸਕੀਮਾਂ ਅਤੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁਣ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਰਕਮਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਡਿਫਾਲਟਰਾਂ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਇਹ ਕਰਜ਼ੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਲੈਂਡ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਲੋਨ ਐਕਟ, 1883 ਅਤੇ ਐਗਰੀਕਲਚਰਿਸਟ ਲੋਨ ਐਕਟ, 1884 ਗਵਰਨਰ-ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉਹ 'ਮੌਜੂਦਾ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ' ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 366 ਦੀ ਧਾਰਾ (10) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਐਕਟ, 1954, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। "ਮੌਜੂਦਾ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ" ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਉਹਨਾਂ "ਮੌਜੂਦਾ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ" ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਖੇਤਰ ਹੁਣ ਰਾਜਾਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖੇਤਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ "ਮੌਜੂਦਾ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ" ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਦੁਬਾਰਾ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਦੋਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਹਰੇਕ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਸਬੰਧਤ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਣ, ਅਤੇ ਘੇਰਾਬੰਦੀ ਸਿਰਫ ਇਤਫਾਕਿਕ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਘ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਉੱਤਮ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾ

ਸਕੇ, ਭਾਵੇਂ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣ। ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਐਕਟ, 1954 ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਨੂੰ ਵੈਧ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਭੂਮੀ ਸੁਧਾਰ ਕਰਜ਼ਾ ਐਕਟ, 1883 ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਲੇਨ ਐਕਟ, 1884 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਉੱਤੇ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਅਤੇ ਬਕਾਇਆ ਵਿਆਜ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਾ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਹਦਾਇਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਢੁਕਵੀਂ ਰਿੱਟ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਅਤੇ ਅੱਗੇ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਨਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਡੀ.ਐਸ.ਕਾਂਗ ਅਤੇ ਐਚ.ਐਸ. ਵਾਸੂ, ਵਕੀਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ।

ਐਲ.ਡੀ. ਕੋਸ਼ਲ, ਸੀਨੀਅਰ ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਆਰਡਰ

ਮਹਾਜਨ, ਜੇ.- ਇਹ ਹੁਕਮ 1958 ਦੇ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ.ਐਸ. ਨੰਬਰ 1203 ਤੋਂ 1207, ਅਤੇ 1959 ਦੇ 17,124,202 ਅਤੇ 206 ਤੋਂ 209, 509 ਅਤੇ 510 ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰੇਗਾ।

ਇਹ ਮਾਮਲੇ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ., ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਆਏ ਸਨ ਅਤੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਵੱਡੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਰੈਫਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਮਾਈ ਲਾਰਡ ਚੀਫ਼ ਜਸਟਿਸ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ, ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਫੁੱਲ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਹਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਬਦਲੇ ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਐਕਟ, (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ। 1954 ਦਾ ਨੰਬਰ 44)। 1959 ਦੇ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ. ਨੰਬਰ 209 ਵਿੱਚ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਅਲਾਟੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਰੁਪਏ ਦੀ ਹੱਦ ਤੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਧਾਰਕ ਵੀ ਹੈ। 17,500 ਅਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਰੁਪਏ ' ਤੇ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। 6,000 ਅਜੀਬ।

ਇਹਨਾਂ ਸਾਰੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਤੋਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਜਾਂ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਕਰਜ਼ੇ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੇ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ-

(1) ਟਰੈਕਟਰਾਂ, ਬੀਜਾਂ, ਬਲਦਾਂ ਅਤੇ ਘਰਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ; ਜਾਂ

(2) ਘਰਾਂ ਦੀ ਮੁਰੰਮਤ ਲਈ; ਜਾਂ

(3) ਘਰਾਂ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ; ਜਾਂ

(4) ਟਿਊਬਵੈੱਲਾਂ ਜਾਂ ਖੂਹਾਂ ਆਦਿ ਦੇ ਡੁੱਬਣ ਲਈ।

ਇਹ ਕਰਜ਼ੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲੈਂਡ ਇੰਪਰੂਵਮੈਂਟ ਲੇਨ ਐਕਟ (1883 ਦਾ ਨੰਬਰ 19), ਅਤੇ ਐਗਰੀਕਲਚਰਿਸਟ ਲੇਨ ਐਕਟ (1884 ਦਾ ਨੰਬਰ 12) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਐਕਟ ਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ ਦੇ ਐਕਟ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਸੂਬਿਆਂ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਧਾਨਕ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨੂੰ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਐਕਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸਮੇਂ-ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਨੂੰ "ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ" ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੋਵਾਂ ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 4 ਉਹ ਉਦੇਸ਼ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਕਰਜ਼ੇ ਦਿੱਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ 1883 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 6 ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਮੁੜ ਅਦਾਇਗੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਅਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ * 7 ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਕਿ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਉਸ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲੇ ਦੇ ਬਕਾਏ ਹੋਣ। 1884 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਹੈ ਅਤੇ ਉੱਥੇ ਵੀ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲੇ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਦਾ ਚੈਪਟਰ VI (1887 ਦਾ ਨੰਬਰ 17), ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲੇ ਦੀ ਉਗਰਾਹੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 69 ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:-

"69. (1) ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਆ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਇਕੱਠਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਮਾਲ-ਅਧਿਕਾਰੀ ਇੱਕ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਨਾਮ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਡਿਫਾਲਟਰ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਮਾਲ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਉਣ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) ਜਦੋਂ ਡਿਫਾਲਟਰ ਨੂੰ ਮਾਲ ਅਫਸਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਮਾਲ ਅਫਸਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਉਸ ਨੂੰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਜਾਣ ਲਈ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਦਸ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਨਿੱਜੀ ਰੋਕ ਵਿੱਚ ਰੱਖ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਫਿਰ, ਜੇਕਰ ਬਕਾਇਆ ਅਜੇ ਵੀ ਅਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਨੂੰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੈ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(3) ਜਦੋਂ ਡਿਫਾਲਟਰ ਨੂੰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲਿਆਂਦਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੁਲੈਕਟਰ ਜ਼ਿਲੇ ਦੀ ਸਿਵਲ ਜੇਲ ਦੇ ਅਫਸਰ-ਇੰਚਾਰਜ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਡਿਫਾਲਟਰ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਜੇਲ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਆਰਡਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ।

(4) ਗਿਰਫਤਾਰੀ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਇੱਕ ਡਿਫਾਲਟਰ ਜੇ ਇੱਕ ਔਰਤ, ਇੱਕ ਨਾਬਾਲਗ, ਇੱਕ ਪਾਗਲ ਜਾਂ ਮੂਰਖ ਹੈ, ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਹੀਂ ਚਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ।"

ਇਹ ਧਾਰਾ ਇੱਕ ਡਿਫਾਲਟਰ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਅਤੇ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਲੈਂਡ ਰੈਵੇਨਿਊ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 69 ਤਹਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਕਾਰਨ ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਇਕੋ ਇਕ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਸ਼ ਵਿਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਕਿ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਵਸੂਲੀ ਯੋਗ ਹਨ। ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ.

ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਵਿਭਾਗ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ 1954 ਦੇ ਐਕਟ ਨੰਬਰ 44 ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਸਦਾ ਕੇਸ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਸੈਕਸ਼ਨ 30(2), ਅਤੇ ਵਿਵਾਦ ਦੇ ਸਿਰਫ ਕੇਂਦਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 1883 ਅਤੇ 1884 ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਦੁਆਲੇ ਹਨ ਜੋ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ (ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ) ਐਕਟ (1954 ਦਾ ਸੰਖਿਆ 44) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ - ਜਿਸਨੂੰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਐਕਟ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਅਤੇ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 'ਤੇ, ਜੋ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀਆਂ ਦੀ ਮਨਾਹੀ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਕਰਜ਼ੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2 (ਡੀ) ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਜਨਤਕ ਬਕਾਏ ਹਨ ਅਤੇ ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁਣ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਰਕਮ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਐਕਟ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਰਾਜ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਕਮਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮਾਂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਸਗੋਂ ਭੂਮੀ ਸੁਧਾਰ ਕਰਜ਼ੇ ਐਕਟ (1883 ਦਾ ਨੰਬਰ 19), ਅਤੇ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰਜ਼ੇ ਐਕਟ (ਨੰਬਰ 12) ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮਾਂ ਹਨ। 1884) ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਵਸੂਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਰਜ਼ੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਨ੍ਹਾਂ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਧਾਨਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਇਹ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਧਾਨ ਮੰਡਲ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ, ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਸ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹਨਾਂ ਦਲੀਲਾਂ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਦਲੀਲਾਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਇਸ ਵੇਲੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਸਬੰਧਤ ਦਲੀਲਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ।

ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਲੜੀ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ ਜੋ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਵੰਡ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਾਕਿਸਤਾਨ ਦੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੇ ਇਲਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਐਕਟ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਨੁਦਾਨਾਂ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 2(d) 'ਜਨਤਕ ਬਕਾਇਆ' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:-

“2 (ਡੀ) ਕਿਸੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 'ਜਨਤਕ ਬਕਾਇਆ' ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ-

(i) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਨਿਗਰਾਨ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਜਾਂ ਲੀਜ਼ 'ਤੇ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ;

(ii) ਵਸੂਲੀ ਯੋਗ ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ, ਭਾਵੇਂ ਇੱਕਮੁਸ਼ਤ ਜਾਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਐਕਟ, 1948 ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਪੁਨਰਵਾਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ 1948 ਦਾ XII), ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਆਜ;

(iii) ਖਰੀਦੀ ਰਕਮ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹਿੱਸੇ ਦੀ ਰਕਮ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਜਾਂ ਉਸ ਹਿੱਸੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵਿਆਜ ਜਿਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਵਿਆਜ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਉਸ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਯੋਗ ਹੈ-

(a) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ; ਜਾਂ

(ਬੀ) ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ; ਜਾਂ

(c) ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਲਈ ਕਿਸੇ ਅਚੱਲ # ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ, ਵਿਕਾਸ ਜਾਂ ਉਸਾਰੀ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿੱਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;

(iv) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ, ਜਾਂ ਨਿਗਰਾਨ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਕੋਈ ਹੋਰ ਬਕਾਇਆ ਜੋ ਕਿ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ, ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਜਨਤਕ ਬਕਾਇਆ ਹੋਣ ਲਈ

ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਦੱਸੇ ਜਾਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਵਿੱਚ ਗਿਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ: -

“4(3)। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਅਰਥਾਤ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ: - ਇਸ ਹੇਠ ਦਿੱਤੇ ਭਾਗ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵੇਰਵੇ ਹੋਣਗੇ,

(a) * * * * *

(ਅ) * * * * *

(c) * * * * *

(d) * * * * *

(e) ਬਿਨੈਕਾਰ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਜਨਤਕ ਬਕਾਏ ਦੀ ਰਕਮ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ:

(f) * * * * *

(g) * * * * *

ਸੈਕਸ਼ਨ 7 ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਜਨਤਕ ਬਕਾਏ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:-

"7(1)* * * *

(2) ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ' ਤੇ ਜਿਸ ਲਈ ਇੱਕ ਬਿਨੈਕਾਰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ, ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਪਹਿਲ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ, ਬਿਨੈਕਾਰ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਯੋਗ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਬਕਾਏ ਵਿੱਚੋਂ ਕਟੌਤੀ ਕਰੇਗਾ:-

(a) ਧਾਰਾ 5 ਅਧੀਨ ਬਿਨੈਕਾਰ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀ ਯੋਗ ਜਨਤਕ ਬਕਾਏ ਦੀ ਰਕਮ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ;

(ਅ) * * * * *

(c) * * * * *

(3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਬਕਾਏ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਕੁੱਲ ਰਕਮ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਵੇਗਾ।

(4) * * * * *

ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਸੈਕਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:-

"10. ਜਿੱਥੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਧੀਨ ਨਿਗਰਾਨ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਚੱਲ ਜਾਇਦਾਦ ਲੀਜ਼ ਜਾਂ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ-

(a) ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਵਿਭਾਗ ਦੇ ਅਧਿਸੂਚਨਾ ਨੰਬਰ 4895-S ਜਾਂ 4892-S, ਮਿਤੀ 8 ਜੁਲਾਈ, 1949 ਨੂੰ; ਜਾਂ

(ਬੀ) 23 ਜੁਲਾਈ, 1949, ਮਿਤੀ 23 ਜੁਲਾਈ, 1949 ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਰਾਜ ਦੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ, ਪੁਨਰਵਾਸ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟਸ ਯੂਨੀਅਨ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸਟੇਟਸ ਯੂਨੀਅਨ ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ • ਮਿਤੀ 7 ਅਗਸਤ, 1949 ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪੱਤੀ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਐਕਵਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਪੂਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣਦੀ ਹੈ, ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ, ਜਿੰਨੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਸੰਪਤੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਹੀ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰਹੇਗਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸਨੇ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਇਦਾਦ, ਅਤੇ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਸੰਪਤੀ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ।"

ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਲਈ ਨਿਕਾਸੀ ਜਾਇਦਾਦ ਹਾਸਲ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 14 ਗਿਣਦਾ ਹੈ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਪੂਲ ਵਿੱਚ ਕੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਅਤੇ ਮੁਸਲਮਾਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਛੱਡੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਪੂਲ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 20 ਪ੍ਰਬੰਧਕੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਨ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਪੂਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 21, ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:-

"21. (1) ਇਸ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਆਦ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸਪੱਸ਼ਟ ਜਾਂ ਅਪ੍ਰਤੱਖ, ਲੀਜ਼ ਜਾਂ ਹੋਰ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਕਾਸੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਨਿਗਰਾਨ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ। ਐਕਟ, ਜੋ ਐਡਮਿਨੀਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ ਆਫ਼ ਇਵੈਕੂਏਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ, 1950 (31 ਦਾ 1950) ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਸੂਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਪੂਲ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਕੋਈ ਵੀ ਰਕਮ, ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਸੂਲ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਆ ਦਾ ਬਕਾਇਆ।

(2) ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਰਕਮ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਕਿਸੇ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਿਗਰਾਨ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਭੇਜੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਿਸ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜਾਇਦਾਦ ਹੈ। ਸਥਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਜਿਹੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜੇ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝੇ ਅਤੇ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੋਣ ਦਾ ਦੋਸ਼ ਹੈ, ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰੇਗਾ; ਅਤੇ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਅੰਤਮ ਹੋਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਜਾਂ ਹੋਰ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਵੇਗਾ-

(3) ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਇੱਕ ਰਕਮ ਕਟੋਡੀਅਨ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਇਸਦੀ ਵਸੂਲੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸੀਮਾ ਐਕਟ, 1908 (1908 ਦਾ 9), ਜਾਂ ਫਿਲਹਾਲ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਫੋਰਸ, ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ।

ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਵਸੂਲੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕੁਝ ਰਕਮਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 30, ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:-

“30 (1) ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਜਾਂ ਕੈਦ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਹੈ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਜੇ ਮੁੱਖ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਅਦਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜਾਂ ਦੁਬਾਰਾ * ਮਿਲਾਵਟ ਜਾਂ ਅਣਗਹਿਲੀ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ, ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਲਿਖਤੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ, ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਉਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹਾ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਛੋਟ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਜਾਵੇਗਾ। ਉਹ ਉਪ-ਭਾਗ।”

ਕੁਝ ਖਾਸ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜ਼ਿਕਰਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਧਾਰਾ 30 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 32 ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਉਪਬੰਧ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 40 ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:-

“40. (1) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ, ਅਧਿਕਾਰਤ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਯਮ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(2) ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਪੂਰਵਗਤੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਪੱਖਪਾਤ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ, ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਾਰੇ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, -

(a) * * * * *

(ਅ) * * * * *

(c) ਪੈਮਾਨੇ ਜਿਸ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਫਾਰਮ ਅਤੇ ਢੰਗ ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਕਿਸਤਾਂ ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ, ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ;

(d) ਬਕਾਏ ਜੋ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ ਕੱਟੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਸਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਅਕਤੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ

(e) * * * * *

(f) * * * * *

(g) ਉਹ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ;

(h) * * * * *

(i) * * * * *

(j) ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਪੂਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੇ ਸਮਾਯੋਜਨ ਜਾਂ ਵਿਕਰੀ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦਾ ਤਰੀਕਾ;

(k) * * * * *

(l) * * * * *

(m) * * * * *

(n) * * * * *

(o) * * * * *

(3) ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਨਿਯਮ ਸੰਸਦ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਸਦਨਾਂ ਦੇ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜਿੰਨੀ ਜਲਦੀ ਹੋ ਸਕੇ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰੱਖੇ ਜਾਣਗੇ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਸੇਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਸੰਸਦ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। "

ਧਾਰਾ 40 ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 40 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੁਆਰਾ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ 30 ਦਿਨਾਂ ਲਈ ਸੰਸਦ ਦੇ ਸਦਨਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਰੱਖੇ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਅਧਿਆਇ IT ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਬਕਾਏ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 7 ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਦਾਅਵੇ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਜਨਤਕ ਬਕਾਏ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਜਨਤਕ ਬਕਾਏ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਨਿਯਮ 8 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਅਧਿਆਇ IV ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਯਮ 14 ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿੱਚੋਂ ਕੁਝ ਬਕਾਇਆ ਦੀ ਕਟੌਤੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:-

114. ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਬਕਾਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਦੱਸੇ ਪਹਿਲ ਦੇ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਕੱਟੇ ਜਾਣਗੇ:-

(i) ਜਨਤਕ ਬਕਾਏ;

(ii) ਰਕਮ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਨਿਯਮ 13 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਏ) ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ;

(iii) ਰਕਮ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਨਿਯਮ 13 ਦੀ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ।"

ਅਧਿਆਇ V ਐਕ੍ਰੂਆਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਇਦਾਦਾਂ ਦੇ ਤਬਾਦਲੇ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਅਧਿਆਇ VIII ਪੰਜਾਬ ਰਾਜਾਂ ਅਤੇ ਪਟਿਆਲਾ ਅਤੇ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਯੂਨੀਅਨ ਵਿੱਚ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨਾਂ ਲਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। (ਨਿਯਮ 69 ਦੇਖੋ)।

ਇਹ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫ਼ਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਧਿਆਇ X ਵਿੱਚ ਨਜਿੱਠਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 71 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਲਾਟੀ (ਅਰਥਾਤ, ਜ਼ਮੀਨ ਅਲਾਟੀ) ਨੂੰ ਦਫ਼ਤਰ ਵਿੱਚ ਅੰਤਿਕਾ XVI ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦਾਇਰ ਕਰਨਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਫਸਰ ਜਾਂ ਸਬੰਧਤ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਦੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਸੂਚਿਤ ਮਿਤੀ ਅਤੇ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸਬੰਧਤ ਪਿੰਡ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ। ਅੰਤਿਕਾ XVI ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਏ ਪੇਂਡੂ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਪੇਂਡੂ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ:-

(i) ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਕਿਸਮ;

(ii) ਉਸ ਤਹਿਸੀਲ ਦਾ ਨਾਮ ਜਿੱਥੋਂ ਕਰਜ਼ਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ;

(iii) ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਲਈ ਗਈ ਰਕਮ;

(iv) ਮੌਜੂਦਾ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ;

ਅਤੇ 'ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਕਿਸਮ' ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟਾਂਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ:-

(1) ਬਲਦ ਦੀ ਖਰੀਦ;

(2) ਬੀਜ ਦੀ ਖਰੀਦ;

(3) ਖੇਤੀ ਸੰਦਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ;

(4) ਟਰੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਖਰੀਦ;

(5) ਫਾਰਸੀ ਪਹੀਏ ਦੀ ਖਰੀਦ, ਆਦਿ.

ਨਿਯਮ 72 ਇੱਕ ਜਾਂਚ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਲਾਟੀ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਨਿਯਮ 73 ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਅਲਾਟੀ ਕੋਲ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਦਾਅਵਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੋਵੇਂ ਨਿਯਮ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ: -

“72 (1) ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਅਲਾਟੀ ਕੋਲ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਫਸਰ, ਨਿਯਮ 71 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ 'ਤੇ, ਅਲਾਟੀ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਟ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰੇਗਾ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਅਲਾਟੀ ਵਿਰੁੱਧ ਬਕਾਇਆ ਜਨਤਕ ਬਕਾਇਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇ।

(2) ਜੇਕਰ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਫਸਰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਅਰਧ-ਸਥਾਈ ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਸਕੀਮ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਸਥਾਈ ਮਲਕੀਅਤ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਇੱਕ ਸੰਦ ਵੀ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗਾ। ਅੰਤਿਕਾ XVII ਜਾਂ XVIII ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਫਾਰਮ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਅਜਿਹੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕੇਸ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ;

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਅਲਾਟੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਕਾਇਆ ਜਨਤਕ ਬਕਾਏ ਦੀ ਰਕਮ ਉਸ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਚਾਰਜ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਚਾਰ ਬਰਾਬਰ ਸਾਲਾਨਾ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ, ਇਹ ਰਕਮ ਜ਼ਮੀਨ-ਮਾਲ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਵਸੂਲੀ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਜਿਹਾ ਚਾਰਜ ਅਸਲ ਤਬਾਦਲੇ ਵਾਲੇ ਦੇ ਵਾਰਿਸ-ਹਿਤ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸੰਪਤੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੇ ਸੰਪੱਤੀ ਨੂੰ ਸੰਪੱਤੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ।

(3) * * * *

(4) * * * *

(5) * * * *

“73 (1)। ਵ੍ਰੀਟ; ਅਲਾਟੀ ਕੋਲ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਦਾਅਵਾ ਹੈ, ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਫਸਰ, ਨਿਯਮ 71 ਦੇ ਅਧੀਨ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਨਿਯਮ 72 ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ, ਘੋਸ਼ਣਾ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਵੇਰਵਿਆਂ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਜਾਂਚ ਕਰੇਗਾ। ਅਲਾਟੀ ਜਾਂ ਉਸਦਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਏਜੰਟ, ਅਜਿਹੇ ਅਲਾਟੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਬਕਾਇਆ ਜਨਤਕ ਬਕਾਇਆ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਘੋਸ਼ਣਾ ਪੱਤਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਕਾਗਜ਼ਾਤ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਭੇਜੇਗਾ:-

(i) ਅਲਾਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਜਨਤਕ ਬਕਾਏ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ;

(i i) ਇੱਕ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕੀ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਸਥਾਈ, ਰੱਦ ਜਾਂ ਵੱਖ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਜੇ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਇਹ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਲਾਟੀ ਵੱਲੋਂ ਬਕਾਇਆ ਜਨਤਕ ਬਕਾਇਆ ਉਸ ਨੂੰ ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਦੋ ਤਿਹਾਈ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਲਾਟੀ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰੇਗਾ। ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਸਥਾਈ ਮਾਲਕੀ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਨਦ ਜਾਰੀ ਕਰੇਗੀ। ਅੰਤਿਕਾ XVII ਜਾਂ XVIII ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੇਸ ਅਜਿਹੇ ਸੋਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(2) ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਬੰਦੋਬਸਤ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧਿਆਇ II, III, ਅਤੇ IV ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(3) ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਫਸਰ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਫਸਰ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ-

(i) ਅਲਾਟੀ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਮਲਕੀਅਤ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਅੰਤਿਕਾ XVII ਜਾਂ XVIII ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਨਦ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਸ ਅਜਿਹੇ ਸੋਧ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਸਥਾਈ ਮਾਲਕੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣਾ:

ਬਸ਼ਰਤ ਕਿ ਜੇਕਰ ਜਨਤਕ ਬਕਾਇਆ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਤਾਂ ਵਾਧੂ ਰਕਮ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਫਸਰ, ਕਲੈਕਟਰ ਜਾਂ ਹੋਰ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੇ ਰਕਮ ਨੂੰ ਸਨਦ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕਰਨਗੇ। ਅਤੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਿਕਾਰਡ, ਸਥਾਈ ਮਾਲਕੀ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਪਹਿਲੇ ਚਾਰਜ ਵਜੋਂ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਅਲਾਟੀ ਦੁਆਰਾ ਚਾਰ ਬਰਾਬਰ ਸਲਾਨਾ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਇਹ ਰਕਮ ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਆ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਵਸੂਲੀ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗੀ। ਅਜਿਹਾ ਦੇਸ਼ ਅਸਲ ਤਬਾਦਲੇ ਵਾਲੇ ਦੇ ਵਾਰਿਸ-ਹਿਤ ਜਾਂ ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਵੀ ਕੇਸ ਹੋਵੇ, ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਐਕੁਆਇਰ ਕੀਤੀ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਚਾਰਜ;

(i i) ਅਲਾਟੀ ਨੂੰ ਸਥਾਈ ਮਲਕੀਅਤ ਵਿੱਚ ਤਬਦੀਲ ਕਰਨ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਅਲਾਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਖੇਤਰ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਖੇਤਰ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਲਾਟੀ ਵੱਧ ਰਕਬੇ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਕਦ ਵਿੱਚ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਸਮਾਯੋਜਨ ਕਰਕੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਜਾਇਦਾਦ ਜਾਂ ਪੇਂਡੂ ਇਮਾਰਤ; ਜਾਂ

(i i i) ਅਲਾਟਮੈਂਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ।

(4) ਉਪ-ਨਿਯਮ (3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਹਰੇਕ ਆਰਡਰ ਦੀ ਇੱਕ ਕਾਪੀ ਅਲਾਟੀ ਨੂੰ ਮੁਫਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਇਸ ਨਿਯਮ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਫਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਨਦ ਪਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ 28 ਫਰਵਰੀ, 1958 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਅਫਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸੰਦਾਂ ਨੂੰ ਵੈਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਹ ਸੈਟਲਮੈਂਟ ਅਫਸਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ।"

ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨਦ ਦੇ ਰੂਪ ਅੰਤਿਕਾ XVII ਅਤੇ XVIII ਵਿੱਚ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹਨਾਂ ਦੋਨਾਂ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 2(ii) ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਮੌਜੂਦਾ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਧਿਆਨ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ:-

"2(ii) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤਬਾਦਲੇਕਰਤਾ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਨੂੰ ਵਿਆਜ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵੀ ਕਰਜ਼ਾ ਜਾਂ, ਉਕਤ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਤਬਾਦਲੇਕਰਤਾ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਪੂਰਵਜਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਆਜ ਵਿੱਚ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਕੋਈ ਹੋਰ ਬਕਾਇਆ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਜਿਹੇ ਕਰਜ਼ੇ 'ਤੇ ਬਕਾਇਆ ਕਿਸੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਤਬਾਦਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਉਕਤ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਉਕਤ ਸੰਪਤੀ 'ਤੇ ਚਾਰਜ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਉਕਤ ਸਰਕਾਰਾਂ ਦੇ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਉਪਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪੱਖਪਾਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਉਸੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਜ਼ਮੀਨੀ ਮਾਲੀਏ ਦਾ ਬਕਾਇਆ ਅਤੇ ਉਕਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਵੀ ਤਬਾਦਲਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਵੈਧ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਉਕਤ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਕਤ ਬਕਾਇਆ ਦਾ ਪੂਰਾ ਭੁਗਤਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।"

ਇਹਨਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ, ਐਕਟ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਅਲਾਟੀਆਂ ਨੂੰ ਜ਼ਮੀਨ ਵਿੱਚ ਸਥਾਈ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਧਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੇਂਦਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ। ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜਨਤਕ ਮਾਲੀਏ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਵਜੋਂ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਇਹਨਾਂ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ 'ਤੇ ਪਹਿਲਾ ਚਾਰਜ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੇ ਦਾਅਵਿਆਂ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਲਈ ਐਡਜਸਟ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀਆਂ ਕਿਸ਼ਤਾਂ ਰਾਹੀਂ ਵਸੂਲੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਲਈ ਰਾਹਤ ਦਾ ਉਪਾਅ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਵੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬੇ ਲਈ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਸ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ 1883 ਅਤੇ 1884 ਦੇ ਐਕਟਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਦਾਇਗੀਯੋਗ ਜਾਂ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹਨ,

ਪਰ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ "ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮਾਂ" ਦੇ ਸਮੀਕਰਨ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਕਰਜ਼ੇ ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਰਜ਼ੇ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 'ਬਕਾਇਆ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ 'ਬਕਾਇਆ' ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਨਹੀਂ। ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਦੀ ਸੁਚੱਜੀਤਾ ਨੂੰ ਪਰਖਣ ਲਈ, ਇਹ ਵੇਖਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿ 'ਦਿਊ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਸਲ ਅਰਥ ਕੀ ਹੈ। ਸ਼ਾਰਟਰ ਆਕਸਫੋਰਡ ਇੰਗਲਿਸ਼ ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ, ਥਰਡ ਐਡੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ 'ਡਿਊ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:-

(1) ਇਹ ਬਕਾਇਆ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੈ, ਕਰਜ਼ੇ ਵਜੋਂ।

ਕਾਰਨ (ਸਥਾਰਥਕ): 1. ਜੇ ਕਾਰਨ ਹੈ; ਇੱਕ ਕਰਜ਼ਾ। (2) ਉਹ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਨੈਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੈ। (3) ਉਹ ਜੋ ਕਿਸੇ ਦੁਆਰਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੈ। (4) ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਚਾਰਜ, ਟੇਲ, ਸ਼ਰਧਾਂਜਲੀ, ਫੀਸ, ਜਾਂ ਹੋਰ।

Wharton's Law Lexicon, ਚੌਥਵੇਂ ਐਡੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਇਹ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"ਕੁਝ ਵੀ ਬਕਾਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਜੋ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਅਦਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਇਕਰਾਰਨਾਮਾ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਜਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ 'ਬਕਾਇਆ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਇਹ ਇੱਕ ਕਰਜ਼ੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹੁੰਦਾ ਹੈ; ਇਹ ਭਵਿੱਖ ਦੇ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਸ਼ਬਦ ਅਤੇ ਵਾਕਾਂਸ਼, ਸਥਾਈ ਸੰਸਕਰਣ, ਖੰਡ 13 (ਵੈਸਟ ਪਬਲਿਸ਼ਿੰਗ ਕੰਪਨੀ) ਵਿੱਚ, 'ਬਕਾਇਆ' ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਵੱਖੋ-ਵੱਖਰੇ ਰੰਗ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ ਕੁਝ ਕੁ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹਾਂ ਜਿਸ ਨਾਲ 'ਸ਼ਬਦ' ਬਕਾਇਆ' ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

ਪੰਨਾ 437. "ਸ਼ਬਦ 'ਡਿਊ' ਦੇ ਕਈ ਅਰਥ ਹਨ, ਇਹ ਉਸ ਸਬੰਧ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੋ ਬਕਾਇਆ ਹੈ; ਜਿਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਕਸਟਮ, ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ।

ਪੰਨਾ 446. "ਸ਼ਬਦ 'ਬਕਾਇਆ' ਇਸਦੇ ਮੁਢਲੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਰਥ ਹੈ 'ਬਕਾਇਆ'।

ਪੰਨਾ 447. "ਬਕਾਇਆ ਸ਼ਬਦ ਕਈ ਵਾਰੀ "ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਸਿਰਫ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਫਿਰ 'ਬਕਾਇਆ' ਜਾਂ 'ਬਕਾਇਆ' ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਈ ਵਾਰ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਰਜ਼ਾ ਅਦਾਇਗੀਯੋਗ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।"

ਪੰਨਾ 447. "ਸ਼ਬਦ 'ਡਿਊ' ਦੇ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਰਥ ਹਨ ਜਾਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮੌਕਿਆਂ 'ਤੇ ਵੱਖਰੇ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕਈ ਵਾਰ, ਇਹ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਸਮੇਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ, ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਕਰਜ਼ਦਾਰੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਸਮੇਂ 'ਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਜਾਂ ਟੈਂਡਰ ਦਾ ਦਿਨ ਲੰਘ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪੰਨਾ 449. "ਸ਼ਬਦ 'ਬਕਾਇਆ' ਸਿਰਫ 'ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ' ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।"

ਪੰਨਾ 450। "ਸ਼ਬਦ 'ਬਕਾਇਆ' ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਕਈ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾਵਾਂ ਹਨ। ਬੁਢੀਅਰ ਇਸਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਨਿਆਂਪੂਰਨ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਅਤੇ ਘੱਟ ਆਮ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ, 'ਕੀ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਕੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।"

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਸ਼ਬਦ 'ਡਿਊ' ਦਾ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਰਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਹਨ। ਇਹ ਕਨੂੰਨ ਦੀ ਇੱਕ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਕੀਤੀ ਗਈ ਤਜਵੀਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਇੱਕ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੰਗਾਂ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਰਥ ਜੋੜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਉਹ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਜਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਦੁਆਰਾ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੇਖੋ, ਨਿਹਾਲ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਸਿਰੀ ਰਾਮ ਅਤੇ ਹੋਰ (1), ਅਤੇ ਮਨੋਹਰ ਲਾਈ ਬਨਾਮ ਸਮਰਾਟ (2), ਉਸਾਰੀ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਨਿਯਮ ਹੈ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ, ਉਹਨਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਤੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਦਾ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਰੋਧਾਭਾਸ ਹੈ ਜਾਂ ਜਿੱਥੇ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਨਿਰਮਾਣ ਅਰਥ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਤੀਜਾ ਲਿਆ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ, ਜੋ ਲੋੜ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਵਿਆਕਰਣ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਤੋਂ ਦੂਰ ਹੋ ਕੇ ਜਾਂ ਖਾਸ ਸ਼ਬਦਾਂ ਨੂੰ ਅਸਾਧਾਰਨ ਅਰਥ ਦੇ ਕੇ [ਦੇਖੋ ਪ੍ਰੀਮੀਅਰ ਆਟੋਮੋਬਾਈਲਜ਼ ਲਿਮਿਟਿਡ ਬਨਾਮ ਰਾਮਚੰਦਰ ਭੀਮਯਾ ਪੇਲਕਮ (3)]। ਫਿਰ ਵੀ ਇਕ ਹੋਰ ਨਿਯਮ ਦੁਬਾਰਾ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਪਚਾਰਕ ਉਪਾਅ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਨਾਲ ਇਕਸਾਰਤਾ ਨਾਲ ਸੰਭਵ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਆਪਕ ਵਿਆਖਿਆ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਸਮੀਕਰਨ ਦੇ ਵਿਆਖਿਆਵਾਂ ਦੇ ਸਮਰੱਥ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸ਼ਰਾਰਤ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਸੀ, ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਉਸਾਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸਮੀਕਰਨ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਨਾਲ ਵਧੇਰੇ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋਵੇਗੀ। ਉਸ ਸ਼ਰਾਰਤੀ ਨੂੰ ਬੇਕਾਬੂ ਜਾਰੀ ਰਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਸ਼ਰਾਰਤਾਂ ਦਾ ਦਮਨ। [ਵੇਖੋ ਵਾਲਚੰਦਨਗਰ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟਿਡ ਬਨਾਮ ਰਤਨਚੰਦ ਖਿਮਚੰਦ ਮੇਤੀਸ਼ਾਵ (4)]।

ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਦਵਾਨ ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਕਿ 'ਬਕਾਇਆ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ

'ਬਕਾਇਆ' ਹੈ ਨਾ ਕਿ 'ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ' ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਵਿੱਚ, 'ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮਾਂ' ਸ਼ਬਦ 'ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ ਰਕਮਾਂ' ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ 'ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਰਕਮਾਂ' ਨੂੰ ਵੀ ਕਵਰ ਕਰਨਗੇ, ਅਤੇ ਇਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਕਿ ਉਹ 'ਬਕਾਇਆ' ਹੋਣ। ਤਕਨੀਕੀ ਅਰਥ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸਿੱਖਿਅਤ ਡਿਪਟੀ ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਚਾਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਸ਼ਬਦ 'ਡਿਊ' ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ # ਸ਼ਬਦ 'ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ' ਅਤੇ 'ਬਕਾਇਆ' ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਵਿਆਖਿਆ, ਜੋ ਮੈਂ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ 'ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ' 'ਤੇ ਰੱਖੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਇਹ ਐਕਟ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਬੇਤੁਕਾਪਣ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ। ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਹਨਾਂ ਰਕਮਾਂ ਦੇ ਅਪਵਾਦ ਦੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜੋ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਪੂਲ ਵਿੱਚ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਿਕਾਸੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 21 ਭੂਮੀ ਮਾਲੀਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵਜੋਂ ਕੁਝ ਰਕਮਾਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਕਾਸੀ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਨਿਗਰਾਨ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਰਕਮਾਂ ਹਨ, ਜੋ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਕਾਇਆ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਹ ਐਡਮਿਨਿਸਟਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇਵੈਕੂਏ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 21 ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹੀ ਵਸੂਲੀ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਫਿਰ, ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਜੇ ਧਾਰਾ 21 ਅਧੀਨ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਉਹ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਰਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਸ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 30 ਦਾ ਸਬੰਧ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 21 ਨਾਲ ਹੈ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 21 ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦਾ ਜੋੜ ਧਾਰਾ 30 ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਜਿਹਾ ਕਿਵੇਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਮੈਂ ਇਸ ਦੀ ਕਦਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਵੇਖਦਾ ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 21 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਕਮਾਂ ਅਤੇ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਤਰਕਪੂਰਨ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਲੈਂਦਿਆਂ, ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਪੂਲ ਦੇ ਗਠਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਧਾਰਾ 21 ਅਧੀਨ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮਾਂ ਵੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 (1) ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀਆਂ। ਪਰ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਐਕਟ ਵਿੱਚ 'ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ', 'ਬਕਾਇਆ' ਅਤੇ 'ਵਸੂਲੀਯੋਗ' ਸ਼ਬਦ ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਰਕਮ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਹੋਵੇਗੀ।

ਰਾਜ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਹ ਦਲੀਲ ਵੀ ਵਿਗਾੜ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਗੈਰ-ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਰਕਮ ਹੋਵੇਗੀ, ਭਾਵ, ਜਿੱਥੇ ਨਿਗਰਾਨ ਨੇ ਗੈਰ-ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹੁਣ ਤੱਕ ਉਹ ਚਿੰਤਤ ਹਨ, ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਤੋਂ ਛੋਟ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਹੋਣਗੇ। ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਇਸ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ ਹੈ।

ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਜੇਕਰ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਤਹਿਤ ਰਾਜ ਦੇ ਬਕਾਏ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਇਰਾਦਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਤਾਂ 'ਰਾਜ ਦੇ ਬਕਾਏ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਨਾ ਕਿ 'ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਰਕਮ'। ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਅਤੇ ਗੈਰ-ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਹਰ ਕਿਸਮ ਦੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ - ਭਾਵੇਂ ਰਾਜ ਦੇ ਬਕਾਏ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ - ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ - ਸ਼ਬਦ 'ਸਮਾਂ' ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਦਾ ਵਾਕਾਂਸ਼ ਨਾਲੋਂ ਵਿਆਪਕ ਅਰਥ ਹੈ। ਰਾਜ ਦੇ ਬਕਾਏ' . ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਜਬਤਾ ਨਾਲ ਇਹ ਜ਼ੋਰ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ 'ਰਾਜ ਦੇ ਬਕਾਏ' 'ਕੁਲ' ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਝਗੜਾ ਵੀ ਅਸਫਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੀ ਨਿਰਾਰਥਕਤਾ ਨੂੰ ਸਮਝਦਿਆਂ, ਰਾਜ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਉਸਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਰਿਕਵਰੀ ਲਈ ਜਿਹੜੀਆਂ ਰਕਮਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਕਾਇਆ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 'ਇਸ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ' ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਸਿਰਫ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਬਕਾਇਆ ਹਨ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14, 17, 20 ਅਤੇ 30 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਕੇ ਸਮਰਥਨ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਜਿਹੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਨਤੀਜੇ ਆਉਣਗੇ। ਅਤੇ ਕਿਉਂਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 30 ਇੰਨਾ ਫਰੇਮ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਸਲਈ, ਨਿਯਮਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦਾ ਦੋ-ਗੁਣਾ ਜਵਾਬ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਜੇਕਰ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 10 ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਅੰਤਿਕਾ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਕਰਜ਼ੇ, ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਮੰਨੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਤਬਾਦਲਾ ਅਜਿਹੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ। ਦੂਸਰਾ ਜਵਾਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮ ਵਿਧਾਨਕ ਨਿਯਮ ਹਨ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸੰਸਦ ਦੇ ਦੋਵਾਂ ਸਦਨਾਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਹਨ। ਜੇਕਰ ਨਿਯਮ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਨ, ਤਾਂ ਉਹ ਐਕਟ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਹੋਵੇਗੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਨਿਯਮ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹਨ 40 ਐਕਟ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਬਣ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇੰਸਟੀਚਿਊਟ ਆਫ ਪੇਸ਼ੈਂਟ ਏਜੰਟਾਂ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਬਨਾਮ ਜੇਸਫ਼ ਲੈਕਵੁੱਡ (1) ਵਿੱਚ ਹਾਊਸ ਆਫ ਲਾਰਡਜ਼ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਮੁਕਾਬਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਤਾਂ ਐਕਟ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਸਨ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਐਕਟ ਦੀ ਅਤਿ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦੇ ਹਨ।

ਹੁਣ ਮੈਂ ਦੁਆ, ਜੇ. ਅਤੇ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਪਿਰਥੀ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਦੁਆ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 30 ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਇਸ

ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਦੋ ਵਿਰੋਧੀ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਇਸਤਿਹਾਰ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਅਤੇ ਹੋਰ (2ਜੇ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਲਈ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਜਦੋਂ ਕਿ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ., ਦੁਆਰਾ ਇਸਦੇ ਉਲਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਹਨ, ਇੱਕ ਵਿੱਚ 1955 ਦੀ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ. ਨੰਬਰ 114/ਡੀ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ 1955 ਦੀ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ. 216/ਡੀ, ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ 1955 ਦੇ ਸੀ.ਡਬਲਯੂ. 114/ਡੀ ਦੇ ਪਹਿਲੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਪਹਿਲਾਂ ਵਾਲਾ ਫੈਸਲਾ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜ ਦੇ ਤਰਕ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰੋ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਦੁਆ, ਜੇ, ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਮਦਦਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹੁਣ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਉਸ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਨਹੀਂ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਹ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਸੀ ਕਿ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਰਜ਼ਾ ਬਕਾਇਆ ਸੀ। ਹੁਣ ਤੱਕ ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ., ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ, ਇਹ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

“ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 30 ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ‘ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਕਾਇਆ’ ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਮਤਲਬ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਹੈ। ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਧਾਨਕ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਸ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ‘ਬਕਾਇਆ’ ਨੂੰ ‘ਭੁਗਤਾਨਯੋਗ’ ਲਈ ਸਮਾਨਾਰਥੀ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਗੋਂ ‘ਬਕਾਇਆ’ ਦੇ ਅਰਥ ਵਜੋਂ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 30 ਭੂਮੀ ਸੁਧਾਰ ਲੇਨ ਐਕਟ (1883 ਦਾ ਨੰ. 19), ਅਤੇ ਐਗਰੀਕਲਚਰਿਸਟ ਲੇਨ ਐਕਟ (1884 ਦਾ ਨੰ. 12) ਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦਾ ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਕਰਜ਼ਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ‘ਤੇ ਬਾਈਡਿੰਗ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਣਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਤੇ ਰਿਣਦਾਤਾ. ਧਾਰਾ 30 ਵਿੱਚ ਉਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਜਾਂ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੇ ਕਿਸੇ ਸੰਕੇਤ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਸੋਧ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਰਹਿਣਾ ਉਚਿਤ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 72 ਅਤੇ 73 ਸਿਰਫ਼ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਢੰਗ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜਿਸ ਨੂੰ ਧਿਰਾਂ ਅਪਣਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਉਹਨਾਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਮੌਜੂਦ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਅਤੇ ਦੇਣਦਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ‘ਤੇ ਕਰਜ਼ੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ।

ਇਹਨਾਂ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਤੋਂ ਇਹ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਆਏਗਾ ਕਿ ਸ਼ਬਦ ‘ਬਕਾਇਆ’ ਦਾ ਅਰਥ ‘ਬਕਾਇਆ’ ਵਜੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਜੱਜ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਭੁਗਤਾਨ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਇੱਕ ਬਦਲਵਾਂ ਤਰੀਕਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕਰਜ਼ਾ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਬਕਾਇਆ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ ‘ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਬਕਾਇਆ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ? ਐਕਟ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੁਆਰਾ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਅਤੇ ਲੈਣਦਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਬਿਲਕੁਲ ਨਵਾਂ ਸਬੰਧ ਲਿਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸ਼ਬਦ ‘ਬਕਾਇਆ’ ਸਿਰਫ਼ ‘ਬਕਾਇਆ’ ਹੋਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਦੇਖਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜ ਦੇ ਸਤਿਕਾਰ ਨਾਲ, ‘ਬਕਾਇਆ’ ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸਿਰਫ਼ ‘ਬਕਾਇਆ’ ਦੇ ਤੌਰ ‘ਤੇ ਰੱਖਣ ਦੀ ਕੋਈ ਵਾਜਬੀਅਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਪਿਛਲੀ ਦਲੀਲ ਨੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਵਾਇਰਾਂ ਬਾਰੇ ਚਿੰਤਾ ਪ੍ਰਗਟਾਈ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਅਤੇ ਵਸੂਲੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਖੇਤਰ (ਅਨੁਸੂਚੀ VII, ਸੂਚੀ II, ਆਈਟਮ 18) ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਐਕਟ (ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30) ਸਮਕਾਲੀ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ (ਸ਼ਡਿਊਲ VII, ਸੂਚੀ III, ਆਈਟਮ 27 ਜਾਂ ਸੰਭਾਵਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਆਈਟਮ 41), ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਇਹ ਨਿਵੇਕਲੇ ਰਾਜ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਖਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਰਥਾਤ, ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇਗਾ, ਨੂੰ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਇਹ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਨੂੰ ਘਿਣਾਉਣੀ, ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰਲ ਹੋਣ ਤੋਂ ਮਨ੍ਹਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਾਜ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਕਰਜ਼ਿਆਂ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਲਈ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਅਜੇ ਵੀ ਫੀਲਡ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖੇਗਾ। ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਾਫੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਹੈ।

ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ 1883 ਅਤੇ 1884 ਦੇ ਐਕਟਾਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਐਕਟ-ਏ-ਵਿਜ਼ੁਏਜ਼ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਰਾਜ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨ ਕੀ ਹੈ, ਇਸ ਬਾਰੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 246 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਪਰੋਕਤ ਐਕਟ ਗਵਰਨਰ ਜਨਰਲ ਦੇ ਐਕਟ ਸਨ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਐਕਟਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜਿੰਦਾ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਉਹ ਹਨ ਜੋ "ਮੌਜੂਦਾ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ" ਵਜੋਂ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ (10) ਧਾਰਾ 366 ਵੇਖੋ, ਜੋ ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: -

(10) 'ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ' ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਆਰਡੀਨੈਂਸ, ਆਦੇਸ਼, ਉਪ-ਕਾਨੂੰਨ, ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਨਿਯਮ ਇਸ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਧਾਨ, ਅਥਾਰਟੀ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਪ-ਕਾਨੂੰਨ, ਨਿਯਮ ਜਾਂ ਨਿਯਮ;

ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਸਥਿਤੀ ਉਭਰਦੀ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਕੇਂਦਰੀ ਐਕਟ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਇਤਫਾਕ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ 'ਮੌਜੂਦਾ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ' ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਸ 'ਮੌਜੂਦਾ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ' ਦਾ ਖੇਤਰ ਹੁਣ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖੇਤਰ ਹੈ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸਿੱਖ ਰਾਜ, ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਨੂੰ ਬਹੁਤੀ ਦੇਰ ਤੱਕ ਨਜ਼ਰਬੰਦ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਥ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਐਕਟ ਰਾਹਤ ਅਤੇ ਪੁਨਰਵਾਸ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ - ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਜਿਸ 'ਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ - ਇਹ ਸਮਵਰਤੀ ਸੂਚੀ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ (ਸ਼ਡਿਊਲ VII, ਸੂਚੀ III, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਆਈਟਮ 27)। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ, ਕੁਝ ਮਾਮਲੇ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ, 'ਤੇ ਖਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕਿਸਮ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾਵਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਾ

ਟਕਰਾਅ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕੋ-ਇੱਕ ਪਰੀਖਿਆ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਤਰਾਜ਼ਯੋਗ ਕਾਨੂੰਨ ਉਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਵਿਧਾਨਕ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਜੇਕਰ ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਵੈਧ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਖੇਤਰ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਰਾਜ ਖੇਤਰ, ਸਹਾਇਕ ਅਤੇ ਸਹਾਇਕ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਹੱਦ ਤੱਕ ਖਾਈ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਫੁੱਲ ਕੁਮਾਰ ਮੁਖਰਜੀ ਅਤੇ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬੈਂਕ ਆਫ ਕਾਮਰਸ ਲਿਮਟਿਡ (1), ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਲਾਲ ਵਦੀਲਾਲ ਸ਼ਾਹ ਬਨਾਮ ਬਾਂਬੇ ਸਟੇਟ (2) ਨੂੰ ਪ੍ਰਫੁੱਲ ਕੁਮਾਰ ਮੁਖਰਜੀ ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਡੀ.ਐਨ. ਬੈਨਰਜੀ ਵੀ.ਪੀ.ਆਰ. ਮੁਖਰਜੀ ਅਤੇ ਹੋਰ (3), ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰੀਖਣ ਹੁੰਦੇ ਹਨ:-

"ਵਿਧਾਨ ਦੇ ਸੂਬਾਈ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਇਹ ਹਮਲਾ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਉਦਯੋਗਿਕ ਵਿਵਾਦ ਐਕਟ ਨੂੰ ਅਵੈਧ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਨੂੰ ਦੇਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀਸ਼ੁਦਾ ਐਕਟ ਦੇ ਪਥ ਅਤੇ ਪਦਾਰਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ। ਉਦਯੋਗਿਕ ਅਤੇ ਕਿਰਤ ਝਗੜੇ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਨ, ਅਤੇ ਇਪਲੇਡ ਐਕਟ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਸਥਾਨਕ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ। ਇਹ ਬਿੰਦੂ ਪ੍ਰਫੁੱਲ ਕੁਮਾਰ ਮੁਖਰਜੀ ਬਨਾਮ ਬੈਂਕ ਆਫ ਕਾਮਰਸ ਲਿਮਟਿਡ, ਖੁਲਨਾ (1) ਦੁਆਰਾ ਕਵਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ"

ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਦਲੀਲ ਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਹੁਣ ਤੱਕ ਅਤਿ-ਵਿਅੰਗ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਅਨੁਸੂਚੀ VII, ਸੂਚੀ II, ਆਈਟਮ 18 ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਮਾਮਲਿਆਂ ਬਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ।

ਵਿਦਵਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਹ ਉਸ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਅਤਿ-ਵਿਅਰਥ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਤਰਜੀਹ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਖੇਤਰ ਸਿਰਫ 'ਮੌਜੂਦਾ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ' ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਲਾ# ਅਤੇ 'ਮੌਜੂਦਾ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ' ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਇਹ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਖੇਤਰ ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਮੈਂ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਇੱਕ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਸੇਂਟਰਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਟਕਰਾਅ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਦੋਵੇਂ ਕਾਨੂੰਨ ਹਰੇਕ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਸਬੰਧਤ ਯੋਗਤਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੋਣ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਹੋਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਮਹਿਜ਼ ਇਤਫਾਕਿਕ ਜਾਂ ਸਹਾਇਕ, ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਸਿਧਾਂਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਸੰਘ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਾਜ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਉੱਤਮ ਅਥਾਰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ, ਭਾਵੇਂ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਰਾਜ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੋਣ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 246 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ 27, ਸੂਚੀ III, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ VII ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਦੀ

ਰਾਜ ਉੱਤੇ ਪਹਿਲ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ. ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ (1907 ਏ.ਸੀ. 65) ਵਿਚ ਪ੍ਰਿਵੀ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪੰਨਾ 68 'ਤੇ, ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਮਿਲਦੀਆਂ ਹਨ:-

“ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਡੋਮੇਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੂਬਾਈ ਅਤੇ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਕਾਨੂੰਨ ਓਵਰਲੈਪ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਅਲਟਰਾ ਵਾਇਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਖੇਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਹੈ; ਅਤੇ, ਦੂਸਰਾ, ਕਿ ਜੇਕਰ ਖੇਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਡੋਮੇਨ ਵਿੱਚ ਦੇ ਵਿਧਾਨ ਮਿਲਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਡੋਮੀਨੀਅਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

ਇਸੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਟੈਨੈਂਟ ਬਨਾਮ ਯੂਨੀਅਨ ਬੈਂਕ ਆਫ ਕੈਨੇਡਾ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰੀਵੀ ਆਫ ਕਾਉਂਸਿਲ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ ਹੈ।

ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਦੇਖਣ ਦਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਤਰੀਕਾ ਹੈ। 1883 ਅਤੇ 1884 ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਆਮ ਉਪਬੰਧ ਹਨ ਜਦੋਂ ਕਿ * ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30, ਜੋ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਾਤਾਂ ਲਈ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਨੂੰ ਆਮ ਉਪਬੰਧਾਂ ਉੱਤੇ ਹਾਵੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬ੍ਰਿਟਿਸ਼ ਕੋਲੰਬੀਆ ਇਲੈਕਟ੍ਰਿਕ ਰੇਲਵੇ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਸਟੀਵਰਟ ਅਤੇ ਹੋਰ (2), ਅਤੇ ਹਾਲ ਬਨਾਮ ਆਰਨੇਲਡ ਅਤੇ ਹੋਰ (3), ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਮੈਕਸਵੈੱਲ ਦੇ ਇੰਟਰਪ੍ਰੀਟੇਸ਼ਨ ਆਫ ਸਟੈਚੂਟਸ, ਟੈਂਬ ਐਡੀਸ਼ਨ, ਪੰਨਾ 168 ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇਖੋ :-

“ਇੱਕ ਬਾਅਦ ਵਾਲਾ ਐਕਟ ਜੋ ਇੱਕ ਨਵਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਪੁਰਾਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ, ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਸਹਿ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਅਸੁਵਿਧਾ ਪੈਦਾ ਕਰੇਗੀ, ਅਜਿਹੇ ਨਤੀਜੇ ਤੋਂ ਸਹੀ ਸਿੱਟਾ ਇਹ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਤੁਰੰਤ ਲੈਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ।”

ਇਹ ਹਵਾਲਾ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਦੋ "ਮੌਜੂਦਾ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ" ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੁਆਰਾ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਸਥਿਤੀ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਇਸ ਵਿਸ਼ੇ 'ਤੇ ਕੋਈ ਰਾਜ ਕਾਨੂੰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਸਿਰਫ "ਮੌਜੂਦਾ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ" ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੇ ਪੂਰਵ-ਹਿੱਤ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਕਾਨੂੰਨ, ਜੋ ਦੁਬਾਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੁਆਰਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ ਖੇਤਰ ਹੁਣ ਰਾਜ ਦਾ ਨਿਵੇਕਲਾ ਖੇਤਰ ਬਣ ਗਿਆ ਹੈ।

ਪੂਰੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਨਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹਿੱਸਾ ਹੈ ਅਤੇ "ਮੌਜੂਦਾ ਭਾਰਤੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ" ਉੱਤੇ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਹਾਵੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਹ ਉਹਨਾਂ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਨਾਲ ਟਕਰਾਅ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਹ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਸਫਲ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਜੀ ਡੀ ਖੋਸਲਾ, ਸੀ ਜੇ - ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਕੇ.ਐਲ. ਗੋਸਾਈਂ, ਜੇ. - ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਬੀ.ਆਰ.ਟੀ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ।